

NOAH E. COTSEN LIBRARY OF
YIDDISH CHILDREN'S LITERATURE

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 12142

LIDER FAR KINDER

Benjamin Meshman

.

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x101, or by email at cmadsen@bikher.org.

קינדער לידער

רידער

פאר קינדער

— ביי —

ב. מעשמאן

1940

פילאדעלפיא, פא.

80

קינדער-לידער

פון ב. מעשמאן

קינדער-לידער

פון ב. מעשמאן

די יידישע פאָעזיע.

ווינטער איז אין דרויסן,
ווייס די גאנצע וועלט,
אויף מיין שנייאיק פענסטער
האט א פייגעלע זיך געשמעלט.
קוקט אריין אין פענסטער,
זוכט א ווארעם אָרט.
קוקט אזוי רחמנותדיק
און זאגט מיר ניט קיין ווארט.
גיי איך צו דעם פענסטער צו,
קוק אויף גאטס יצירה,
ציטערט פייגעלע פון קעלט
און זינגט צו גאט א שירה . . .

קליין מירעלע.

שיין איז די קליינע מירעלע,
שיין ווי א בריליאנט,
צווישן אלע יינגעלעך אין שול
איז זי וואויל באקאנט.

נאר איין זאך פעלט מירעלען,
מוט, און שכל אויך אביסל,
שעמט זי זיך פאר יינגעלעך,
עסט מיט זיי ניט פון איין שיסל.

דערפאר אבער מיט מיידעלעך
איז זי ווייט שוין ניט באשיידן,
זי וויל, אז אלע מיידעלעך
זאלן פון איר שיינקייט ריידן . . .

דייזעלעס נייע ברודערל.

פון היינטיקן שבת, פונקט פאראכטאגן,
האב איך א נייעס ברודערל
א שיינעם צוגעקראגן.

שפעט בינאכט איז ער צו אונז
אנגעקומען.

כ'זוייס אליין ניט פון וואנען
ער האט זיך גענומען.

כ'האב געפרעגט מיין מאמען
האט זי זיך צעלאכט,
דער טאטע האט מיר געזאגט,
ס'האט דער דאקטאר אים געבראכט.

אויך דודל'ס קליין שוועסטערל
איז אזוי געקומען — זאגט ער,
וואס איך פארשטיי ניט, איז,
וואו נעמט ער זיי, דער דאקטאר? . . .

בערעלע מייסטער

ער איז א מייסטער בערעלע,
הערט זיך צו מיט קאפ —
בויט ער אויס א שטיבעלע
פון אן אלטן טאפ.

דער טאפ אן אלטער, בלעכענער
נעמט אים בערעלע אין די הענט
מיט צען מינוטן שפעטער
וואלט איר אים שוין ניט דערקענט.

קיין האלב ארבעט פאר א נאר טאר מען ניט ווייזן
און זאל דאס ניט זיין אונז צו שאנדע
איידער מיר קוקן זיך ארום
ער האט שוין געמאכט א וועראנדע.

צוויי טירן, צוויי פענסטער
און א דאך אויפן קאפ
וואקסט א הייזקע א פראכט
פון א צעבראכענעם טאפ.

נאר איין זאך פעלט דעם שטיבל
א פונדאמענט אין דער ערד
און א הויז אן א פונדאמענט
האט קיין סענט ניט די ווערט . . .

דער שרעקעדיקער

לויפן אינגעלאך שנעל
זיך צו באדן אין טייך
לעבעדיק לוסטיק
ס'איז צו זיי קיינער ניט גלייך.

באדן אין טייך זיך
איז א גוטער פארבריינג
דערפאר איז ארום טייך
א גרויסער געדרענג

הערט מען פאר טיילן
די קולות פון פרייד
זוארפט מען אראפ פון זיך
וואו א שטיקל קלייד.

שפרינגען אלע אין וואסער
און סע הערן זיך שטימען:
„קום יאנקעלע זיך באדן
זע, ווי גוט ס'איז צו שווימען!“

ברענט זיך יאנקעלע אויף דער זון
דאך ציטערט ער פאר קעלט
נאר שפרינגען אין קאלט וואסער
וואלט אים אויסגעפעלט.

וואס איז בילכער ?

צוויי הינטלאך שיינינקע
האָט זיך וועלוועלע אפגעשפארט
צורירן צו זיי זיך
האָט אפילו מאמע ניט געטארט.

פלעגט זיי וועלוועל האדעווען
מיט מילך און מיט פוטער .
צו זיין איינציק שוועסטערל
איז ער ניט געווען אזא גוטער . . .

אמאל האט געטראפן
א זאך א משיקאווע
געשטאנען אויף עק בעטל
איז זיין שוועסטערל חוה.

די מאמע שרייט: נעם זי —
ווייל זי פאלט באלד אראפ!
נאָר אים בא די הינטלאך
איז געלעגן דער קאפ . . .

וועלוועל טרינקט אן די הינטלאך
מיט מילך פון א גלעזעל
און חוה'לע פאלט אראפ
און צעקלאפט זיך דאס נעזעל . . .

דאס קליינע שרייערל

ס'האט די מאמע א קליין מיידעלע

פון שפיטאל געבראכט.

„וואס איז דאס פאר א נפשל?“

— האב איך זיך געטראכט.

א קליינטשיקס, גאר א פיצעלע,

קען זיך באדן אין א טעפל.

קיין איין ציינדל ניט אין מיילעכל,

קיין האר ניט אויפן קעפל.

פיסעלעך צוויי דארינקע,

זוי צוויי קרומע שטעקעלעך.

דינינקע צוויי הענטעלעך,

זוי פון מיין וועגעלע די פלעקעלעך.

דערפאר אבער א שרייערל,

איר מעגט מיר זיכער גלויבן.

פאנגט דאס צו שרייען אן

הייבט דער קאפ מיר אן זיך הויבן . .

יאנקעלעס שטעקעלע

האט יאנקעלע א שטעקעלע.

קערט ער דערמיט וועלטן.

ער וויל דאס ניט פארקויפן

פאר קיינע קיינע געלטן . . .

שפאנט ער דאס אריבער,

ווערט דערפון א פערדל,

פארשניצט ער נאר איין זייטל,

ווערט דערפון א שווערדל . . .

מאכט דערפון א שפיו,

קען ער דעם שונא שטעכן,

פארשטעלט זיך פאר אן אינדיאנער

און קלאפט דערמיט אין בלעכן.

אלצדינג קען יאנקעלע

פון זיין שטעקן מאכן,

נאר צום לערנען האט ער געבאך

א קעפל גאר א פלאכן . . .

דער קליינער קינסטלער יאסעלע.

שארף איז יאסעלעס מעסערל,

שארף אזוי ווי א חלף,

נעמט ער א קליין ברעמעלע,

שניצט אויס דערפון אן אלף.

געוואלט אויסשניצן א בית

איז אים ניט געלונגען,

ס'איז דאס ברעמעלע מיט האסט

פון דער האנט ארויסגעשפרונגען.

שטייט יאסעלע פארהלומט,

קוקט שמענדיק נאר אין הימל,

נעמט זיך אן מיט נייעם מוט,

שניצט אויס א שיינעם גימל . . .

ער איז א קינסטלער אונזער יאסל

אויף פארשידענע געביטן,

דאך האט ער זיך מיטן מעסערל

די פינגער איינגעשניטן . . .

מאַטל וויל זיין א גרויסער.

איך בין דוכט מיר שוין א גרויסער,
דאך ווייס איך ניט פיל זאכן,
ווען איך הייב אן צו פרעגן
נעמט מען פון מיר לאכן . . .
פרעג איך: ווער האט אריינגעשטעקט
אזוי פיל שטערן אינם הימל? . . .
און פארוואס פוצט זיך פאר מיר
אסתר'קע מיט א ווייסן בלימל? . . .
פארוואס קען ניט זען די באבע
מיט אירע בלינדע אויגן?
און וואו נעמט מיין מאמע מילך
פאר מיין שוועסטערל צו זויגן?
ווענד איך זיך צום טאטן,
וויל ער מיך ניט הערן,
וועסט אליין — זאגט ער פארשטיין
ווען דו וועסט א גרויסער ווערן.
וויל איך ווערן גרויס,
זאלן יארן שנעלער פליסן,
ווייל דאס חיות גייט מיר אויס
א סך זאכן וויכטיקע צו וויסן . . .

פעסעלע מיטן קעצעלע.

האט פעסעלע א קעצעלע
איז דאס מלא חן!
שפילט זיך מיט דעם פעסעלע
שפילט זיך זייער שיין.
גלעט זי אים דאס רוקנדל,
ציט עס פארן עק,
און קעצעלע זיך לאשמשענדיק
גיט איר פנימל א לעק.
נאר פלוצלונג ביז ווערט קעצעלע,
פאר כעס סע האט אויז געסאפעט
און מיט נעגעלעך דאס נעזעלע
פעסעלען צעדראפעט . . .

משה'ל מיטן הינטל

ס'האט משה'ל א קליין הינטל
סע וועגט צוויי פונט מיט צוויי אונצן,
קען עס אבער באווייזן
א צענדליק שיינע קונצן.

שטייט דאס אויף די הינטערשטע
פיסעלעך א חדוש,
פארשטייט דאס יעדעס ווארט
וואס מע רעדט צו אים אין אידיש.

הייסט מען אים זיך לייגן,
קאטשעט זיך עס אויפן בייכל,
גיט מען אים סמעטענע,
באלעקט זיך עס פון מאכל.

האזוקען האזוקעט דאס
ווי איינער פון די גרויסע,
און שכל האט עס אזוי פיל
פונקט ווי אונזער משת.

מאמע, ראמעווע!

ס'האט חנה'לע צום גאז אויוון
אויסגעשמרעקט די הענטעלעך
און מיט אימפעט אויפגעדרייט
אלע פינף קרענטלעך.

די גאז האט פון די ברענערלעך
גענומען האסטיק פליסן,
און חנה'לע האט אנגעהויבן
צו פרייכן און צו ניסן.

מאמע דארט אין אויבער-צימער
איז געווארן פול מיט שרעקן,
ווען זי האט דעם גאז גערוך
אָנגעהויבן שמעקן.

די מאמע ווי א מלאכל,
קינדס בעסטע וועכטערין,
איז געקומען און געראמעוועט
איר קליין נאריש טעכטערל.

יאַנטעלע מיטן מאַנטעלע

ס'האט יאַנטעלע קיין מאַנטעלע,

איז דאך זייער ביטער:

גייט ער נאר פון הויז ארויס,

כאפט ער באלד א ציטער.

איז מאמע שרעקלעך אויפגערגט,

וויינט שמיל אין די חדרים:

נאר קיין מאַנטעלע קויפן קען זי ניט,

ווייל זי איז זייער ארים.

טאטנס מאנטל איז שוין אלט,

גאר א שברי כלי.

און די מאמע איז א שניידערקע,

א נייטערין א וואוילע.

ווערט פאר יאַנטעלען א מאַנטעלע

באשאפן גאר א וואוילער;

דערפאר גייט אינגאנצן

דער טאטע ארום א הוילער.

זיאמעלע און זיין מאמעלע.

האט זיאמעלע א מאמעלע,

איז זי קלוג א הדוש!

רעדט זי א וואונדערלעכן

שיינעם, ריינעם אידיש.

קויפט זי פאר אים בולקעלעך,

קאכט ווייכינקע פאסאליעס,

קריגט אים גראמע שיכעלאך,

ער זאל ניט ליידן פון מאזאליעס.

רעדט זי אויך צום קעצעלע

אזעלכע שיינע ווערטער,

און זי האט צוגעזאגט אויך הנה'לען,

אז ס'איז זיאמע איר באשערטער.

הערשעלע שטיפער.

ס'האט הערשעלע דער שטיפער

זיך זייער שטארק צעהוליעט:

געשמעלט זיך אויפן קאפ

און זיך איבערגעקוליעט.

גענומען זיך דרייען

און מאכן גרימאסן,

דאס העמדל צעריסן

אויף שמאלינקע פאסן.

נאָר ס'האט עפעס פאסירט,

צי ס'האט אים עמיצער פארראטן

און מ'האט געבראכט צו דער סצענע

זיין אייגענעם טאטן . . .

דאס פישעלע.

שרה'לע און שיינדעלע

שפאצירן באנאנד

קומען זיי צו

צום וואסערלס ראנד.

נעמט זיך א מורא

אין זיי דערוועקן

זיי פאנגען זיך אן

פארן וואסערל שרעקן.

פלוצלונג א פישעלע

פון וואסערל א שפרונג

גיט זיי אין אויער א הילכענדיקן קלונג

ווי שייך וואלט געווען,

אנגענעם פיין,

ווען מיר זאלן ביידע, פישעלעך זיין.

בערעלע מיטן קערעלע.

ס'האט דער קליינער בערעלע
זיך געווארגן מיט א קערעלע.
ס'האט מאמע זיך דערשראקן,
געוואלט קלינגען אין די גלאקן. —
מע זאל זיך צעזאמענלויפן.

ס'האט בערעלע געציטערט,
געווארן שטארק פארביטערט,
מאמער וועט חלילה
די שוועסטערל די שמילע
נאך א דאקטאר לויפן.

ס'האט געשמארקט זיך בערעלע
זיך געראנגלט מיטן קערעלע:
— אויב דו'סט, מאמע, מער ניט שרייען,
וועל איך דאס אליין אויסשפיוען,
נאר דו מוסט מיר עפעס קויפן.

א היטעלע.

פון אסתרלען האט גיטעלע
געקראגן א קליין קוויטעלע,
אז אויב זי פארט אין שמעטעלע
זאל זי קויפן איר א היטעלע.

ווינטער איז אין שמעטעלע.
פארט זיך אויף א שליטעלע
אונזער קליינע גיטעלע.

צוריק פון קליינעם שמעטעלע

אויף דער קעלניע ברעטעלע
פארט שוין אונזער גיטעלע
קומט צושפרינגען הינטעלע

מיטן אויג א פינטעלע
ווארפט היטעלע צום ווינטעלע

צעוויינט זיך אונזער גיטעלע
אומזיסט געווען אין שמעטעלע
ס'וועט שוין אסתר שרעטעלע
שפאצירן אן א היטעלע . . .

פישל דער געראמענער

אריין איז פישל דער געראמענער
אין א פעסל האלכצעשאמענער,
זיך גענומען קייקלען.

דאס פעסל מיט רייפן האלב-געבונדענע
האט אויף די גאסן פון זון געצונדענע
גענומען הילכיק פייקלען.

אראפ פון בערגל שמורעמדיק
מיט ברעמלעך הויך זיך טורעמדיק
איז פישל דער געראמענער
געלעגן א פארשאמענער . . .

דיכטער-פראלעמאריער.

א סטאליער בין איך און א סטאליער —

כ'וועל בלייבן,

דאך שאדט דאס מיר ניט שיינע לידער צו שרייבן . . .

א בעל מלאכה פון יוגנט, אן ארבעטער שמענדיק,

נאר מיין גייסטיקע שמרעכונג האט זיך דערמיט

ניט געענדיקט . . .

קלאפ איך די נעגל, הענג אויף א טיר,

אין מיין מוח, סע שאפט זיך אן אייביקער שיר.

ווערן לידער געשאפן ביי טיר און ביי פענצטער,

נעם צו פאלק, מיין ליד,

כאטש ס'איז דער צוטראג דער קלענסטער.

ווערן לידער געשאפן אויף דיל און אויף שטיגן,

און אז מיין ליד איז ניט חשוב,

איז דאכט מיר א ליגן . . .

ISBN:0-657-12142-8

00-1105

